

ประกาศกระทรวงกลาโหม
เรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีธรรมาภิบาลของกระทรวงกลาโหม

ปัจจุบันปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มีการพัฒนาและนำไปใช้ประโยชน์ในงานด้านต่าง ๆ รวมถึงงานด้านความมั่นคงและการทหาร จึงสมควรกำหนดแนวทางการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีธรรมาภิบาลเพื่อให้การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มีความเหมาะสม เกิดประโยชน์ ภายใต้การกำกับดูแลอย่างเหมาะสมในบริบทด้านความมั่นคงและการทหาร สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กระทรวงกลาโหมกำหนดบนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์ของชาติ การคำนึงถึงหลักจริยธรรมอันสอดคล้องกับหลักการตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง (Laws and Regulations) รวมทั้งแนวทางการประยุกต์ใช้ Generative AI อย่างมีธรรมาภิบาลสำหรับองค์กร

ตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง แนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline) จึงประกาศกำหนดแนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาลของกระทรวงกลาโหมดังต่อไปนี้

๑. บทนำ

กระทรวงกลาโหมได้จัดทำแผนแม่บทบูรณาการการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารไซเบอร์ และกิจการอวกาศเพื่อความมั่นคงกระทรวงกลาโหม ภายใต้กรอบแนวคิดเอกสารยุทธศาสตร์และการพัฒนากองทัพ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๘๐ รวมถึง นโยบายของรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อการ “พัฒนากองทัพให้มีศักยภาพ พร้อมรองรับภัยคุกคาม และความท้าทายในทุกมิติ ซึ่งจำเป็นต้องขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกมิติของกระทรวงกลาโหม” ซึ่งแผนแม่บทฉบับดังกล่าวเปรียบเสมือน Strategic Roadmap ให้กระทรวงกลาโหมมุ่งสู่องค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Organization) โดยมีแนวทางการพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) และปัญญาประดิษฐ์ (AI) รวมถึงเทคโนโลยีเกิดใหม่ (Emerging Technology) ดังนั้น การกำหนดแนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาลของกระทรวงกลาโหม อันจะเป็นกรอบแนวปฏิบัติพื้นฐานให้แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม นำไปกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดกลยุทธ์ในการประยุกต์ใช้ จัดทำนโยบายการวิจัยและพัฒนา พัฒนากำลังพลและสร้างความตระหนักรู้ รวมถึงการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ภายในส่วนราชการต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้กระทรวงกลาโหมมีแนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาล ภายใต้บริบทของงานด้านความมั่นคงและการทหาร ที่มีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Ethics) ของประเทศไทยและธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ของประเทศไทย (AI Governance)

๒.๒ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างเหมาะสม และก้าวทันการพัฒนาของเทคโนโลยี ตลอดจนสร้างระบบกำกับดูแลและการตัดสินใจของปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากสาธารณะและมิตรประเทศ รวมถึงประชาคมระหว่างประเทศ

๓. ขอบเขตและการบังคับใช้

แนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีธรรมาภิบาลของกระทรวงกลาโหมฉบับนี้จัดทำโดยคณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร ไซเบอร์ และกิจการอวกาศเพื่อความมั่นคงกระทรวงกลาโหม ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงกลาโหม เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนากระทรวงกลาโหมให้เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Organization) และเริ่มมีการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ได้มีแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติระดับประเทศและสากล ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้กระทรวงกลาโหม สามารถประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ได้อย่างมีธรรมาภิบาล เนื่องจากในขณะจัดทำแนวทางการปฏิบัติฉบับนี้ ยังไม่มีกฎหมายกำหนดเป็นการเฉพาะเรื่องปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดยในส่วนของกระทรวงกลาโหม ได้กำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่เป็นคณะกรรมการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Committee) เพื่อกำหนดนโยบายและมาตรฐาน ติดตาม ฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินความเสี่ยง ตลอดจนทบทวนและปรับปรุง รวมถึงสนับสนุนงานวิจัย พัฒนา และการสร้างความร่วมมือเพื่อกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ให้เป็นไปอย่างมีธรรมาภิบาล สอดคล้องกับแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline) ที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบให้หน่วยงานราชการใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนา ส่งเสริม และนำไปใช้ในทางที่ถูกต้องและมีจริยธรรมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

๔. คำนิยาม

ธรรมาภิบาลในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) หมายความว่า หลักการพื้นฐานที่สำคัญในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานในทุกกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดยจัดให้มีมาตรการในการกำกับดูแลผ่านการกำหนดนโยบาย ขั้นตอนการปฏิบัติ และเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ได้ตรงตามเป้าหมายของกระทรวงกลาโหมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องตามหลักการจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการควบคุมความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์กรที่เกี่ยวข้อง และมีการควบคุมความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์กร และสังคมโดยกว้าง

คณะกรรมการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Committee) หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงกลาโหม

คณะทำงาน หมายความว่า คณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร ไซเบอร์ และกิจการอวกาศเพื่อความมั่นคงกระทรวงกลาโหม

ผู้พัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Developers) หมายความว่า ผู้ที่อยู่ในกระบวนการพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งจะมีขั้นตอนหรือกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การกำหนดกรอบแนวคิด (Ideation) การรวบรวมข้อมูล (Data Gathering) การเลือกวิธีการ (Method Selection) และการทดสอบการทำงาน (Performance Testing)

ผู้ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Users) หมายความว่า ผู้ที่ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อประโยชน์หรือวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลหรือหน่วยงาน โดยเลือกใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ทั้งที่พัฒนาโดยหน่วยงานและบริษัทผู้ผลิต

เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้าง คณะบุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม

ข้อมูล (Data) หมายความว่า สิ่งที่สามารถทำให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริงหรือเรื่องอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นการสื่อความหมายนั้น จะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั่นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสารแฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพถ่ายดาวเทียม ภาพยนตร์ การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือตรวจวัด การสำรวจระยะไกล หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

ชุดข้อมูล (Dataset) หมายความว่า การนำข้อมูลจากหลายแหล่งมารวบรวม เพื่อจัดเป็นชุดข้อมูลให้ตรงตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล หรือจากการใช้ประโยชน์ของข้อมูล แล้วนำเข้าสู่ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อนำข้อมูลในชุดข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์

วงจรชีวิตของปัญญาประดิษฐ์ (AI Life Cycle) หมายความว่า วงจรชีวิตของระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของการออกแบบและพัฒนาไปจนถึงการนำโมเดลไปใช้งานหรือให้บริการ โดยประกอบด้วย ๒ กระบวนการหลัก ได้แก่ ๑) การออกแบบและพัฒนา ประกอบด้วย (๑.๑) การกำหนดเป้าหมายในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) (๑.๒) การออกแบบโซลูชัน (Solution Design) (๑.๓) การจัดเตรียมข้อมูล (Data Preparation) และ (๑.๔) การสร้างโมเดล (Model Building) และ ๒) การนำโมเดลไปใช้งานหรือให้บริการ ประกอบด้วย (๒.๑) การนำโมเดลไปใช้งาน (Deployment) (๒.๒) การเฝ้าติดตามการประยุกต์ใช้ (Monitoring) (๒.๓) การประเมินผลการประยุกต์ใช้ (Evaluation) และ (๒.๔) การยุติการใช้งาน (Retirement)

การกำกับดูแลโดยมนุษย์ (Human Oversight) หมายความว่า ระบบที่มีมนุษย์เข้ามามีส่วนร่วม โดยมีจุดมุ่งหมายในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงต่อสุขอนามัย ความปลอดภัย หรือสิทธิขั้นพื้นฐานที่อาจเกิดขึ้นเมื่อใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ถูกจัดเป็นประเภทความเสี่ยงสูงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้หรือภายใต้เงื่อนไขการใช้งานในทางที่ผิดที่คาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล

แบบจำลองปัญญาประดิษฐ์ (AI Model) หมายความว่า สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งที่แสดง (Representations) ถึงบริบท หรือสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งอาจรวมถึงกระบวนการ วัตถุ ความคิด ผู้คน และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในบริบทนั้น ๆ โดยแบบจำลองปัญญาประดิษฐ์ (AI) อาจแบ่งองค์ประกอบย่อยออกได้เป็น ๑) แบบจำลอง ๒) กระบวนการสร้างแบบจำลอง และ ๓) กระบวนการใช้แบบจำลอง

ส่วนราชการ หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

๕. หลักการพื้นฐานจริยธรรม (Ethics) และธรรมาภิบาล (Governance) ปัญญาประดิษฐ์ของกระทรวงกลาโหม

๕.๑ ควรถูกนำมาใช้ สร้าง และใช้งานเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของกองทัพในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการรักษาผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ รวมถึงเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งจำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่

๕.๒ ควรได้รับการวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการ และใช้งานให้มีความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีบรรทัดฐาน จริยธรรม และมาตรฐานสากล โดยเคารพความเป็นส่วนตัว เกียรติ สิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชน ตลอดจนควรพิจารณาใช้หลักการมนุษย์เป็นศูนย์กลางและเป็นผู้ตัดสินใจ

๕.๓ ควรได้รับการวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการ และใช้งานด้วยความโปร่งใส สามารถอธิบายและคาดการณ์ได้ รวมถึงสามารถตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นย้อนหลังได้ ตลอดวงจรระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่มีการสร้างหรือพัฒนาขึ้นควรมีความสามารถในการสืบย้อนกลับ (Traceability) ใฝ่ระยะ ตรวจสอบความผิดปกติ และวินิจฉัยปัญหาความล้มเหลวได้ (Diagnosability) โดย ผู้วิจัย ผู้ออกแบบ ผู้พัฒนา ผู้ให้บริการ และผู้ใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) ควรมีภาระความรับผิดชอบ (Accountability) ต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญญาประดิษฐ์ (AI) ตามภาระหน้าที่ของตน

๕.๔ ควรได้รับการออกแบบโดยใช้หลักการป้องกันความเสี่ยงจากภัยคุกคามที่อาจจะมีต่อข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลทางราชการ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ตลอดวัฏจักรชีวิตของระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งจำเป็นต้องให้มนุษย์สามารถแทรกแซงระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อควบคุมความเสี่ยงที่อาจจะมีผลกระทบต่อมนุษย์โดยไม่ตั้งใจได้

๕.๕ ควรสามารถคาดการณ์ ตัดสินใจ และให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้อง (Accuracy) สร้างผลลัพธ์ที่สามารถเชื่อถือได้และสร้างใหม่ได้เมื่อต้องการ (Reliability and Reproducibility) ดังนั้น ควรมีมาตรการหรือแนวทางการควบคุมคุณภาพ ป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล และตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล (Quality and Integrity of Data) รวมทั้งควรมีกระบวนการและช่องทางรับผลสะท้อนกลับ (Feedback) จากผู้ใช้งาน เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถแจ้งความต้องการเพิ่มเติม รับเรื่องร้องเรียน แจ้งปัญหาของระบบที่ตรวจสอบพบ และให้ข้อเสนอแนะได้โดยง่ายและรวดเร็ว

๖. โครงสร้างธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ของกระทรวงกลาโหม (AI Governance Structure)

๖.๑ การกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

บทบาท	ผู้รับผิดชอบ	บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ
คณะกรรมการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Committee)	คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงกลาโหม	- มีอำนาจกำหนดธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ภายใน กระทรวงกลาโหม ทำหน้าที่กำกับดูแลในภาพรวม ตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ และนโยบายการควบคุมความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการกำกับดูแลการปฏิบัติงานตลอดวงจรชีวิตของปัญญาประดิษฐ์ (AI Life Cycle) - ทำหน้าที่กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบแก่เจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ของกระทรวงกลาโหม เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance)
คณะทำงาน	คณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร โซเบอร์ และกิจการอวกาศ เพื่อความมั่นคง กระทรวงกลาโหม	- จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ของกระทรวงกลาโหม รวมถึงกำกับและติดตามการปฏิบัติตามธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ภายในกระทรวงกลาโหม

/- จัดทำ ...

บทบาท	ผู้รับผิดชอบ	บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ
		- จัดทำข้อเสนอแนะการวิจัยพัฒนา และส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ตลอดจนแนวทางการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก กระทรวงกลาโหม รวมถึงมิตรประเทศ โดยคำนึงถึงความมั่นคงของประเทศ ผลประโยชน์ของชาติ ความปลอดภัย และความโปร่งใสเป็นหลัก - กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพ และรายงานผล รวมถึงให้ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติ ธรรมนูญปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) - รายงานผลการดำเนินการด้านธรรมนูญปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ของ กระทรวงกลาโหม เสนอต่อคณะกรรมการ ขั้วเคลื่อนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารกระทรวงกลาโหม
เจ้าของข้อมูล (Data Owners)	ผู้อำนวยการกองขึ้นไปของหน่วยที่เป็นเจ้าของข้อมูล ซึ่งได้รับมอบหมาย หรือแต่งตั้งโดยหัวหน้าส่วนราชการ	- ดูแลข้อมูล โดยตรง เพื่อบริหารจัดการข้อมูลให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐาน กฎระเบียบ หรือกฎหมาย บทบาทและขอบเขตการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล รวมถึงกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและจัดลำดับชั้น ความลับของข้อมูล - ตรวจสอบ ดูแล และรักษาคุณภาพของข้อมูล - ทบทวนและอนุมัติการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล
ผู้สร้างข้อมูล (Data Creators)	เจ้าหน้าที่ภายในกอง/สำนัก/ศูนย์/คณะทำงาน หรือกำลังพลอื่น ๆ ที่สร้างข้อมูล บันทึก แก้ไข ปรับปรุง หรือลบข้อมูล	- บันทึก แก้ไข ปรับปรุง หรือลบข้อมูลให้สอดคล้องกับโครงสร้างที่ถูกกำหนดไว้ - ทำงานร่วมกับผู้พัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Developers) เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพข้อมูลและความปลอดภัยของข้อมูล

บทบาท	ผู้รับผิดชอบ	บทบาทหน้าที่และค(วามรับผิดชอบ
ผู้พัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Developers)	กำลังพลในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Developers) เช่น การกำหนดกรอบแนวคิด (Ideation) การรวบรวมข้อมูล (Data Gathering) การเลือกวิธีการ (Method Selection) และการทดสอบการทำงาน (Performance Testing)	- คำนึงถึงว่าระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่พัฒนาขึ้นนั้นจะใช้งานโดยใครและใช้ไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด - ตรวจสอบว่าระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีโอกาสที่ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) จะใช้ผิดวัตถุประสงค์ ใช้อย่างไม่รัดกุม หรือใช้โดยปราศจากการควบคุมดูแล ให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานการใช้งานหรือไม่ - พิจารณาว่าจะมีบุคคลใดที่จะได้รับผลกระทบจากการใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่พัฒนาขึ้นมาบ้างหรือไม่
ผู้ใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Users)	กำลังพลในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่ใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ทั้งเพื่อวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและเพื่อการปฏิบัติงานราชการ	- ใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ตามแนวทางที่ผู้พัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (AI Developers) หรือผู้ให้บริการระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI Providers) แนะนำหรือกำหนดไว้ เพื่อป้องกันการใช้งานระบบในลักษณะอื่นที่เป็นอาจก่อให้เกิดอันตราย - ตรวจสอบระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ใช้งานอยู่ตลอด เพราะระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) อาจจะให้ข้อมูลหรือผลลัพธ์ (Output) ที่ไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อนได้ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลหรือผลลัพธ์ไปใช้ได้
เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Officer)	กำลังพลของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานให้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการประยุกต์ใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ผ่านการอบรมการประยุกต์ใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) จากหน่วยงานที่รับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ	- ให้คำแนะนำและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ใช้งาน (AI User) นำข้อมูลของทางราชการไปใช้ กับปัญญาประดิษฐ์สาธารณะ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อันจะส่งผลกระทบต่อกระทรวงกลาโหมและความมั่นคงของประเทศ รวมถึงป้องกันไม่ให้ผู้ใช้งานนำผลลัพธ์ที่อาจไม่ถูกต้องไปใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน - ควรตรวจตราการประยุกต์ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) ของผู้ใช้งานเป็นระยะ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลหรือผลลัพธ์ที่ไม่ถูกต้องไปใช้งาน

๖.๒ หน้าที่ทั่วไป

๖.๒.๑ ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับชั้นต้องควบคุมและกำกับดูแลให้กำลังพลในสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาลของกระทรวงกลาโหม

๖.๒.๒ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมควรจัดการอบรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) รวมทั้งอาจพิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Officer) ประจำหน่วยตามความเหมาะสมและจำเป็น

๖.๒.๓ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล ทีมบริการข้อมูล/เจ้าของข้อมูล/ผู้สร้างข้อมูลและผู้ใช้ข้อมูล ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายภายใต้นโยบายนี้

กระทรวงกลาโหมตระหนักถึงความสำคัญของการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้งานอย่างมีธรรมาภิบาล สอดคล้องกับจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Ethics) และธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ของประเทศไทย จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีธรรมาภิบาลฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติพื้นฐานให้แก่ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม อันจะทำให้การสร้างและการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (AI) รวมถึงการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

จึงประกาศมาเพื่อทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

พลเอก

(อนุพล นาคพาณิชย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม